

GORENJEJC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEJC» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Važnost volitev obč. odborov.

(Dopis z dežele.)

II.*)

Če so odbori tako sestavljeni, se tudi volitve v deželni in državni zbor vrše svobodnejše. Pri teh volitvah sodelujejo župani in občinski odborniki, ki so često merodajni za druge. Dasiravno župan večkrat ni pametnejši od drugih, vendar ga napravi izvolitev županom bolj pametnega kakor nekdanj.

Ljudstvo je ubogo glede izobraženosti. Kar ima oblast, to ima več ugleda. Tlakarska kri se še tudi pretaka po žilah našega kmeta. Brezvesten duhovnik ob času volitev reveža-župana navaja k raznovrstnim nepoštenim dejanjem. Če drugega ne, izpuščajo se iz volilnih imenikov najboljši kmetje, ki bi hoteli pri volitvi hoditi svoja pota. Volilne komisije se tako izbero, da sede duhovniki v njih, ki strupeno gledajo volilca, ki bi hotel ubogati svojo pamet. Tudi izvolijo take, ki kakega soseda, ki je izgubil legitimacijo, nočejo poznati, kakor se je to o zadnjih volitvah večkrat dogajalo.

Občinski odbor je prva podlaga drugega političnega gibanja. Če tega na kmetiji nimajo v rokah pametni občinski možje, je drugo delo v vseh ozirih težavno.

To se je glede volitev pokazalo o minulih volitvah. Tam, kjer je bil občinski odbor v rokah mož, ki še kaj drže nase, tam tudi duhovščina ni mogla dosti ljudi begati s «svojo vero».

Volilci so gledali na svoje občinske odbornike in sli za njimi.

Seveda je težko vreči duhovnika iz odbora. Ta je večkrat edini človek v občini, ki zna pisati in brati. Zatorej naj naši kmetje vsikdar pri občinskih volitvah volijo razumne gospodarje. Če bodo pridno brali dobre časopise, (a ne takih, kakršni so n. pr. «Domoljub» in «Slovenski List», ki naravnost hujskata kmete zoper meščane. Opomba uredništva), tedaj bodo začeli polagoma

svobodneje misliti in našli tudi kmalu odpomoči proti nevarnim sovražnikom povzdige narodne izobrazbe in njega gospodarstva.

Naš hišni davek.

Piše Š. [Dalje.]

c) Pojem «stanovalni prostor» zanimal nas bo podrobneje na drugem mestu. V zvezi s predstoječim moram le pripomniti, da praksa tudi v tem oziru ne pozna enotnega in gotovega načela, po katerem bi računala merodajno število. Da bode pa stvar kolikor toliko jasna, moram iz poznejših odstavkov tega spisa že tukaj navesti naslednje točke.

V krajih, ki niso podvrženi najmarini, torej v «vaseh» po naši terminologiji, je vsaka hiša katastrirana, po domače: enkrat in na gotov način določeno število stanovalnih prostorov kake hiše se zapiše v hišni kataster in ostane potem toliko časa neizpremenjeno, dokler pri hiši ne izvršiš izpremembe, za katere se zanima davčno pravo, na pr. če vzdigneš svojo hišo za eno nadstropje i. dr. Življenje pa pozna mnogo bolj še druge izpremembe, za katere se finančna oblast nima brigati, n. p. če iz ene sobe potom prečne stene narediš dve ali narobe. Prav lahko se torej zgodi, da ima hiša dejanski več ali manj prostorov, kakor to izkazuje kataster. Vprašanje: Ali je računati stanovalne prostore v našem slučaju po katastru, ali s številom, ki obstoji v resnici?

Finančna oblastva navadno kombinirajo obe metodi ter se poslužujejo prve pri poslopih, katere uporablja gospodar sam, druge pri onih, ki so oddana v najem. Meri se torej — in v interesu erarja najbrž ne neopravičeno — z dvojno mero. Upravno sodišče se še ni izreklo o tem vprašanju, a dvomi zelo, da bi potrdilo predstoječe tolmačenje. Postava govori o številu stanovalnih prostorov vobče in ne dela nobene razlike med hišami, ki so in ki niso oddane v najem. Gotovo je tedaj najmanj, da je glede vseh poslopij postopati po enotnem načelu. Da pa more priti v poštev le drugo zgoraj navedenih (dejansko obstoječe število), sklepamo iz tehle dveh razlogov: Prvič je štetje po katastru nekaj umetnega in bi moralo biti vsled tega — kakor v sledečem lit. b, l. c. — po splošnih pravnih pravilih izrecno zaukazano, če bi bila to volja postave. Drugič sem pa radoveden, kako bi davčna oblast po nasprotnem principu mogla računati v naslednjem, gotovo ne redkem slučaju: Hiša X. ima v katastru tri, v resnici šest stanovalnih prostorov, ki so vsi oddani v najem. Treh ne sme računati, ker jih je šest oddanih v najem, šest jih ne more, ker jih sploh v katastru toliko ni?!

Toda, kakor rečeno: zadeva edino zanesljivim, t. j. sodnim potom še ni dognana, in občina, ki bi po krivem tolmačenju državnih oblasti trpela škodo, bi se

*) Glej 27. števil. «Gorenjca» z dne 6. julija t. l.

sicer lahko sklicevala na jasno besedilo zakona. Kakor pa veste, se včasih oglasi tisti mistični in kakor Protej različni «duh postave», ki prevrže vse, še tako lepo stavbo razlogov, katere smo zgradili v svoji pokorni pameti... Na vsaki način bi bilo želeli, da bi stvar prišla pred upravno sodišče.

c) Če so pa že materialne določbe vse prej kot jasne, velja to še v večji meri o tozadevnem postopanju. Postava molči kot grob. Finančna oblastva imajo tedaj skoro popolnoma proste roke. Gotovo in tudi od upravnega sodišča*) v zadnjem času za pravo spoznano je le naslednje: Če nastane prepir glede števila ali stanovitvi poslopij ali prostorov, mora oblastvo odrediti lokalni ogled, pri katerem potem zastopniki oblastva in davkoplavevalcev na podlagi tega, kar vidijo, utemelje svoje trditve. Saj priliko imajo zato. Samo ob sebi pa je umevno, da končna sodba ne pristoji dotični komisiji, marveč upravnim oblastvom, eventualno upravnemu sodišču.

d) Dotična odločba, katero je dostaviti občinskemu zastopu, spada v prvi inštanci v področje okrajnega glavarstva. Pravico rekurza ima občina in vsak posamezen davkoplavevalec, kar mora biti v tozadevnem naznanilu izrecno pripomnjeno. V drugi inštanci odločuje finančno deželno oblastvo. Če je pa to izdalo svoj ukrep, se upravnim potom več ne more pritožiti, ali — da govorimo praktično — vrhovna finančna oblast, t. j. finančno ministrstvo se v rednem postopanju ne bavi s to zadevo, prosta ti je pa pritožba na upravno sodišče. Končno naj omenimo še zelo važno določbo, ki je prav pametna izjema v sistemu našega davčnega prava: rekurz ne pa pritožba na upravno sodišče, ima takozvano odgodno moč, to se pravi: Kraj, katerega davčna oblast hoče uvrstiti med «mesta», ostane toliko časa «vas», dokler dotična razsodba ni potrjena od druge inštanice.

Pod 1.) in 2.) smo tedaj spoznali kraje, v katerih so vsa poslopja, ne glede v prvi vrsti na to, ali so oddana v najem ali ne, podvržena hišni najmarini. Spoznali smo tudi razlog, ki je bil za zakonodajca merodajen v tem oziru: trajna prometna vrednost stanovanj. Ali naš zakon je podvrzel hišni najmarini tudi taka poslopja, ki imajo to vrednost samo mimogrede, ona poslopja namreč, ki ne leže v krajih, navedenih zgoraj, ki so pa oddana v najem. Dоследno je pa od teh poslopij hišno najmarino plačevati le toliko časa, dokler so oddana v najem, potem stopi zopet hišna razredarina v svojo

*) Dotična razsodba še ni nikjer objavljena.

PODLISTEK.

Izza dijaških let.

Črtica. — Spisal H. R.

Na ljubljanski realki je šolski zvonec odzvonil pouku. Ura je odbila štiri, ko se pridrvi tropa dijakov iz «Zvezde» po «Gledaliških ulicah». Tekmovali so drug z drugim v hitrosti, nekateri so se smejali, topli, podili, suvali, drugi so zopet koketno pogledovali srečujoče preparantkinje.

Jaz sem bil drugo uro prost, ker sem bil telovadbe oproščen. Šel sem nasproti svojemu prijatelju in sošolcu Weberju.

«Servus, Hinko», mi je zaklical že od daleč. «bodeva delala skupaj slovensko nalogo?»

«Seveda, zato te čakam!» In hitro sva odkorakala proti domu.

Ivanova mati me je imela nad vse rada in vesela je bila, ker sva se pridno skupaj učila z njenim edinim sinom; postregla mi je vedno s kavo, ko sva prišla skupaj iz šole. Danes Webrovke ni bilo doma. Izpod stare, velike omare sva izpehala ključ ter vstopila. Mračilo se je že v majhni, ubogi, a vendar redni in čisti podstrešni sobici.

veljavo (§ 1. lit. b, zak. od 9. febr. 1882). O tej določbi govorim še podrobneje v drugi zvezi, na tem mestu jo je bilo treba omeniti le zaradi tega, da častiti bralec natančno izve, v katerih slučajih hišna razredarina sploh ne pride v poštev. Ti so — da s par besedami ponavljam zgornja izvajanja: če imaš hišo: 1. v deželnih stolnih in nekaterih drugih, imenoma navedenih mesjih (priloga A k cit. zak. od leta 1882), 2. v krajih s posebnimi lastnostmi, o katerih smo se ravnokar menili pod a) do e), 3. izven teh krajev, ali le pod pogojem, da je oddana v najem.

Se nadaljuje.

V Kranju, 10. avgusta.

Državni zbor bo menda sklican šele novembra, ker bo češki deželni zbor sklican še k nemu zasedanju, predno bo razpuščen.

V Srbiji se vrše volitve v skupščino. Od 285.000 volilcev je oddalo glasove 262.249. Gotovo je to veliko število.

Mati nemškega cesarja, cesarica Friderika je dne 5. t. m. umrla na gradu Kronbergu v Nemčiji.

Francoski jezuitje so sklenili, da se ne bodo pokorili novemu zakonu zoper redovnike ter se do 1. oktobra vsi izselili. Pripoveduje se, da se jih misli nekaj vgnezditi tudi na Kranjskem, prav tako, kakor bi ne mogli živeti brez njih.

Kitajska bo morala plačati velesilam skupne odškodnine eno milijardo taelov.

Dopisi.

Iz Besnice. Naš kurat Pokorn je prišel s svojo oblastjo. On hoče namreč, da se mora v Besnici vse tako sukati, kakor on ukazuje. Zlasti pa skuša izkazovati ljubezen do bližnjega in usmiljenje do revežev povsem drugače, kakor nas uči naš Odrešenik. Spravil se je nad cerkvenika T., katerega hoče sedaj na stara leta spraviti ob kruh in pahniti v bedo z že več let obnemoglo bolno ženo in 6 otroci, in to radi ene same napačne besede. Dosedaj mu je bil ta cerkovnik dober, sedaj pa hoče imeti cerkovnika, ki bi mu bil obenem hlapec. Jako pametno. Ugibali smo že in mislili, da bi vendar kurat ne mogel biti toli hudoben, če je le nekoliko podoben Kristusovemu namestniku, in tega storiti z mirno vestjo. Toda vidimo, da hoče on ohladiti svojo jezo nad ubogim cerkvenikom s pahnjenjem v revščino in pogin. S tem pa smo prišli tudi do prepričanja, da ima kurat Pokorn pač tudi ljubezen, toda samo do bližnjic. S tem, da bi odpravil starega cerkovnika in bi na to mesto prišel cerkovnik,

Mati mojega prijatelja Ivana je bila majhna, drobna ženska, kateri so se brale raz lice strogo urezane poteze velikih skrbi in žalosti. Mož, kateri je zapustil Webrovki edinega Ivana, je bil uradni sluga ter že blizu štiri leta mrtev.

Milostna pokojnina in dodatek za Ivana, katere je Webrovka dobivala po rajnkem, sta bili jako pičli — a pridna že priletna mati si je znala s šivanjem prislužiti marsikak krajcar, da je vzdrževala svojega Ivana, v katerega je stavila nebroj lepih nad!

«Ivan, pridno se uči, da bom lahko na stare dni pri tebi — saj vidiš, slabotna sem, nobenega razreda ne smeš ponavljati!»

Ivan je pri takih opominih poltiho mrmral ter jako nevoljno odgovarjal. Mati mu ni trdih besedij nikdar očitala, ampak pogledala je mene ter se pol bolestno, pol zadovoljno nasmehnila. Ko sem prišel in včasih Ivana ni bilo doma, obkladala me je z nebrojnimi vprašanji: «Je li priden v šoli, ali bo izdeloval, kaj sam pravi, ali ga imajo profesorji radi?». Takih in enakih vprašanj sem dobil vsako pot sto in sto.

Tolažil sem skrbno mater ter hvalil Ivana na vse pretege, četudi ne iz prepričanja. Saj sem se bal uzaliti jo, saj sem bal še Ivana.

ki bi bil obenem njegov hlapec, storil bi velike uslugo svojim kuharicam, katerim bi ne bilo več treba opravljati kravic in snažiti kuratu črevljev. In tako bi se ljubezen do bližnjega utrdila še bolj v kuratu in kuharici. Vsekakor lepe nakane so to.

Iz Poljan nad Škofjo Loko. Poletje imamo pri nas zelo lepo in hladno. Včasih se pa tudi vzburkajo vetrovni valcvi in silnim hrupom pridruže od severnojužne strani. Za takimi hudournimi oblaki navadno prihrumi nevihta, a hvala Bogu brez toče. — Letina pri nas posebno dobro kaže, sena je bilo obilo, rž, pšenico in ječmen smo srečno spravili v kozolce; pšenica je bila tako bogata kakor malokdaj. Sadno drevje ne kaže posebno dobro, ker je spomladno večkratno deževanje mnogo cvetja spravilo z dreves.

Iz Tržiča. Sedemdesetletnico cesarjevega rojstva praznovali so učenci tukajšnje ljudske šole dne 29. in 30. julija z uprizoritvijo patriočne spevoigre: «Moja domovina, moja Avstrija». V tej igri menja se petje z deklamacijami, dečki in deklice nastopijo skupno ali posamezno; tu vidimo otroke pri igri, v šoli, kot vojake, «črno-rmene» deklice, čikoše in loncevezce, planinarje in planinarice i. t. d. Pele so se tudi — in to je bila ena najlepših točk — slovenske narodne pesmi in ena hrvatska pesem. Dasi so melodije same na sebi lepe, in so peli otroci dovršeno, bil je skupni utis še mogočnejši vsled spremljevanja godbe, namreč klavirja, harmonija in četverih gosli, igrano od učiteljskega osebja tukajšnje šole ter one iz Križev in Kovorja, pod spretnim vodstvom tukajšnjega učitelja g. Fr. Borštnika. Pri obeh predstavah je bila nemajhna šolska soba natlačeno polna, in se je čul od odličnega, kakor tudi od preprostega občinstva le en glas: jeli kaj takega pri šolskih otrocih sploh mogoče! Navzoči odlični tujci, ki so gledali in poslušali že boljše stvari v mestih, so bili edini v sodbi, da kaj tako dovršenega v tej stvari se še ni igralo v naših krajih, in morda tudi drugod ne. Zaslugo za to pa imata v prvi vrsti naš zaslužni šolski voditelj gosp. Josip Kragl, ki se je neprestano trudil, da je izvežbal otroke v nastopih in govorih, in pa g. Borštnik za muzikalni del. Skupno učiteljstvo pa je pokazalo, kaj da zna in kaj se more s trudom in pridnostjo doseči. Drugi dan popoldne pa je napravilo učiteljstvo s sodelujočimi otroci izlet na Pristavo, kjer se je mladina ob igri in petju izborna zabavala.

Iz Cerkljan. Dne 30. junija t. l. so bili izvoljeni «folmahtarji» ali pooblaščenca za veliki gozd: «reko» in

Ivan je bil odkrito rečeno jako len, lahkomiseln in nagajiv, zanašal se je vedno na mojo pomoč pri nalogah in v šoli. Lagati je znal, da je verjel sam sebi; bril je norce, da smo se v šoli med premorom zbirali v velikih gručah okoli njega.

Tako je minul prvi tečaj druge realke. Ivanova mati žalosti ni zatisnila očesa — vedela je, da Ivan visi na niti; dobila je vsako konferenco ono znano grajalno nefrankirano pismo, a vendar je upala, da se Ivan prerije. Jaz sem jo tolažil, da mu bodo profesorji že pregledali, ker je bil drugače priden.

Preplašeni smo po maši nekega mrzlega jutra v februarju hiteli od sv. Florijana v realko po spričevala.

Naš razrednik je delil spričevala, urejena po klasifikaciji. Čakal sem na Ivana, jaz sem imel svoje spričevalo že davno v žepu in le še nekaj dijakov je žalostno čakalo svoje obsodbe, ko zakliče razrednik: «Weber, popboljšajte se, tri dvojke imate: v nemškem, matematiki in naravoslovju.» Smilil se mi je, ko sem ga pogledal — z ruto si je brisal oči in jokal. Odšla sva. «Kaj bo mati rekla?» je ihtel. «Tiho bodi, s teboj grem, potolažil jo bodem.» «Ne, ne, jaz ne grem domov!» «Ali, Ivan, ne bodi nespameten, kaj vendar misliš!» Konečno sem ga vendar pregovoril ter spremil domov.

«kozji breg». Ta dva gozda merita blizu 600 oralov dobre zemlje in sta pod varstvom. Prepovedano je v njih pasti živino in grabiti steljo, lepega drevja pa se celo ne sme sekati. Toda godi se drugače. Pretečeno zimo se je nasekalo toliko bukovih drv, da se čudimo, da je to sploh mogoče, da bi toliko in tako lepih drv moglo biti brez škode posekanih. Kajzarji sami so se norčevali, da krivo drevje ni rado ravno, a se tem lažje spravlja. Ko bi le hotel kdo ogledovati, koliko stelje je pograbljene «po reki», se o tem vsakdo lahko prepriča, zlasti jeseni, ko listje odpada. Vse se grabi, še celo po zelo kamenitih krajih. Paša je posebno prepovedana, ali kaj pomaga to. Vsaki dan vidimo govedo pasti po kozjem bregu do srede hriba, kar je zelo škoda, ker raste v kozjem bregu majhno drevje in se tisto poškoduje. Vse-mu temu se pa nič ne čudimo, ker je načelnik oskrbovalnega odbora sam največ kriv, ker se njegova živina pase po teh gozdih. Ko je bil 30. junija zopet izvoljen načelnikom, je predlagal: Ker sem zopet izvoljen, vam tole svetujem: Posestnik Darinšek, ki ima svojo ravno domačijo v sredi hriba «nad reko», me je prosil, da bi mu dovolili, da bi ga ne kaznovali, če bi katerikrat bila njegova živina na paši «v reki», kakor se mu je to že večkrat dogodilo. Če mu dovolim, dejal je, nam plača sodček piva. — Tak mož ima torej v oskrbi gozd, on je tudi občinski odbornik, zato je tako previden (!?). Škoda da ni župan! — Slednjič naj še omenimo to, da g. profesor in njegova gospoda imenujejo liberalce vse tiste, ki smo tistega mišljenja kakor g. duhovniki in učitelji, ki delujejo za korist občine in za pametno gospodarstvo občinstva. G. profesor nikdar ne občuje z našimi duhovniki in z učiteljstvom (ker ti žive med seboj v lepi slogi in prijaznosti), ampak gre raje h gorjancem po tistih lesenih bajtah. Pa oni, ki nas imenujejo liberalce, pač ne vedo, kaj je ena ali druga stranka. V naši fari živimo vsi enako, lahko rečemo, da smo vsi dobri katoličani. Pri nas ni slišati, da bi se kdo prepiral z duhovniki ne z besedo in ne po časopisih. Edino izjemo dela gospod profesor, ker ta se naših domačih duhovnikov izogiblje, dasiravno pravi, da je na katoliški podlagi. Reši nas njega, o gospod! Prosim, gospod urednik, sprejmite še naslednji popravek: Naš gospod župnik je že imenovan častnim občanom. Piše naj se, če bi ne bil zdaj, bi ga ne imenovali.

Iz Reteč pri Škofji Loki. Eno zadnjih nedelj sem šel po svoji stari navadi v tukajšnjo farno cerkev k božji službi. A žalibog — kaj sem opazil. Naše devičarice so

Pri ognjišču je stala stara ženica, mati Weberjeva, ter polglasno jokala. «O že vem! Sem že zvedela! Tri dvojke! Ivan, ali ne veš, kako sem te prosila, vse sem ti dala, kar si hotel! Moj Bog, moj Bog!»

Tega dne se zame niti zmenila ni. Vsi trije smo žalostni stali pred ognjiščem ter gledali višnjevkast plamen, ki je plapolal ter objemal začrnelo posodo na železnem trinogu. Šele, ko je v posodi jelo vreti in je mati s predpasnikom odkrila lonec ter si obrisala solzne oči, sem tiho rekel: «Z Bogom, domov moram, da ne bo oče v skrbeh», ter sem odšel po stopnjicah.

S šmarnimi peticami in starimi dvajseticami, ki jih je zapustil mož in ki jih je še ona dobila pri svetem krstu, je plačala šolnino za Janeza.

Weber je bil s to dvojko nekako uničen.

Drugi tečaj je bil še bolj neubogljiv, predrzen in trmast: za dvojke se niti več zmenil ni. Profesorji so me jeli opominjati, naj opustim njegovo družbo — in kakor smo pričakovali, tako je zgodilo. Ivan je zopet nesel dvojko domov le s to razliko, da se je to pot smejal, uganjal burke ter metal spričevalo ob tla. Prižgal je takoj pred šolo cigareto ter moško pušil po «Zvezdi» proti domu.

Se nadaljuje.

se v cerkvi ves čas smejele, pogovarjale in gledale okrog sebe. Večina jih je ostala za vrati, da bi jih fantje videli, kako se znajo nališpati in zmesi lase. Okrog vratu imajo trak z barvo ponižnosti in na njem podolgasto kolajno, krog ledja pa usnat pas in srebrno verižico. Ako katera ne premore, da bi si kupila verižico, nosi svilnat trak, a tako spentljan, kakor kaka kurja čreva. Ali je to ponižnost? Gotovo ni. Ko sem šel domov grede z nekaterimi starimi možmi in ženicami, so se vsi zgražali nad tem, češ, kam pridemo. Gospod urednik, dovolj bodi za enkrat; ako vam bo prostor dopuščal, prosim, porabite še kaj mojega gradiva, ne o Marijnih otrocih, ampak o ovcah, ki niso na pravi poti in nimajo nobenega vodnika, ki bi jih poučil, kako se morajo vesti, da bodo res Bogu dopadljive. Zdravi!

Slavnost 25letnice gasilnega društva v Škofji Loki.

Minulo nedeljo, dne 4. avgusta t. l. je praznovalo gasilno društvo v Škofji Loki svojo 25letnico. Tekom te dobe je društvo vedno vestno služilo svojemu poklicu in je pokazalo baš ob tej slavnosti, da je vsekakor kos svoji nalogi.

Slavnost se je pričela že v soboto zvečer z mirozovom domžalske godbe. Po mirozovu je bil prijateljski sestanek v gostilni gospe Antonije Deisingerjeve. V nedeljo zjutraj je bila najprej budnica, kmalu potem pa se je opazalo živo gibanje po mestu. Zastave-trobojnice in cesarske odvijale so se raz hiše, in mesto je dobivalo poleg slavalokov popolnoma praznično lice. Glas gasilske trobente je vabil gasilce k vzprejemu povabljenih društev in gostov, ki so prihiteli od blizu in daleč povelicevat slavnost. Na kolodvoru sprejme in pozdravi došla društva načelnik gasilnega društva g. Ivan Debeljak, v mestu tajnik, g. Frid. Kramar, pred mestno hišo pa z vznesenimi besedami g. župan Lovro Sušnik. Slavnosti so se udeležila naslednja društva: Škofelca, Selca, Poljane, Št. Vid pri Ljubljani, Kamnik, Kranj (z godbo), Šenčur pri Kranju (z zastavo), Krško, Vič-Glince, Ljubljana, Šmarje-Slap (z zastavo), Mojstrana, Bohinjska Bi-

Brez naslova.

Bilo je v Indiji. Budist Džandranata je stal poleg visoke cedre in zamišljeno zrl v daljavo. Po peščeni stezi pa je prihajal zamazan in razcapan drviš.

«Kaj počenjaš?» je vprašal odurni muslimin.

«V duhu častim Boga, ki je vstvaril ta lepi svet!» se je glasil odgovor.

«Moli mojega Boga!» je vzkliknil misijonar.

«Kaj sta dva?»

Drviš je preslišal vprašanje.

«Allah il Allah, Mahomeda rasul! Moj Bog te bo pogubil na večne čase!»

«Kaj je Bog ustvaril človeka zato, da ga izroči tmini?»

«Da, ako ne veruje v to, kar učim jaz!»

Džandranata ga je pogledal pomilovalno in dejal: «Kaj si ti dobil-vso vedo v zakup?»

Drviš je zopet preslišal vprašanje.

«Moj Bog je boljši od tvojega!» je po kratkem premolku, v vidni zadregi, zakričal zastopnik haremov.

«Tvoj Bog je ravnotisti, kakor moj, samo ti si iz veličastvenega in vseljubečega Očeta napravil nekako maščevanje iščoče bitje, ki naj bi služilo v tvojo osebno svrhu in polnilo shrambe mošej. Proč, nesrami bogoskrunec!»

Drviš je v svoji besni onemoglosti pobesil glavo in odvlekel svojo umazano haljo dalje po peščeni stezi.

Indija — drviš — mošeja. O, koliko otožnega premišljevanja zadajajo samo te tri besede! Santanelo.

strica, Žiri, Železniki, Novomesto, Bizovik, Stara Loka, Jesenice (z zastavo), Spodnja Šiška, Gorenja vas, Bled (z zastavo), Radovljica (z zastavo), Voglje, Domžale, Vrhnika, Litija, Mošnje in Mengiš. Dalje so se udeležila vsa domača društva: «Narodna Čitalnica», «Bralno društvo» in «Katoliško rokodelsko društvo».

Ob enajstih je daroval mašo v župni cerkvi gospod Feliks Zavodnik, potem so društva odkorakala pred mestno hišo, kjer je razdelil «Zvezin» načelnik gospod Franc Doberlet v navzočnosti občinskega odbora s primernim nagovorom devetim članom škofjeloškega gasilnega društva čedno pripravljene diplome v znak priznanja njih častnega 25letnega službovanja. Zaorili so nato živahni «Na pomoč»-klici. V imenu slavljenec se je zahvalil g. dr. A. Arko za izročene diplome in povdarjal, da hočejo i še nadalje ostati društvu zvesti in v njem delavni. Sprevod se je potem pomikal h gostilni gospe A. Gusellove, kjer so se posameznim društvom odkazali gostilniški prostori za obedovanje.

V tej gostilni je bil banket, katerega se je udeležilo okrog 90 oseb. Kmalu nato je bilo rečenih več napitnic. Načelnik slavljenega gasilnega društva, gospod Ivan Debeljak je napil cesarju, g. Doberlet županu škofjeloškemu, občinskemu odboru ter meščanstvu. Škofjeloški župan g. Sušnik nazdravi gasilcem, zagotavljajoč jih, da jih bode, kakor doslej, tudi v bodoče drage volje podpiral. Z ozirom na to obljubo je vstal «Zavezin» načelnik gospod Doberlet in slikal gasilna društva kot edina, katera so posebne podpore potrebna, a jih še vse premalo podpiramo, zategadelj apelira na navzoče, naj vzpodbujajo ljudstvo k ustanavljenju gasilnih društev. Načelnik gasilnega društva v Šenčurju gospod Franc Kuralt pojasni žalostne razmere, katere ima šenčursko gasilno društvo z domačim županstvom, in pravi, da je župan zadrževal celih pet mesecev od deželnega odbora lansko leto nakazano podporo. Gospod Fajdiga iz Kamnika pa se zahvaljuje v imenu društev za prijazen sprejem od strani loškega meščanstva. Došlo je tudi nekaj brzozavnih pozdravov, kakor iz Zagreba, Jesenic, Višnje gore i. t. d.

Po banketu je bil koncert na «Štemarjih», kjer je domžalska godba neumorno svirala več prav lepih komadov, poleg tega pa je nalašč sestavljen pevski zbor zapel nekaj pesmic. V bližnji plesni dvorani se je pa tudi prav marljivo sukala plesateljina mladina.

Le prehitro je prišel čas ločitve, in društva so se morala posloviti od ljubeznivega loškega meščanstva. Vsa slavnost pa je v vsakem oziru znamenito uspela. Ločani naj bodo uverjeni, da ostane ta prekrasna slavnost vsakemu v trajnem spominu.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Koblar nima sreče. Naš prečastiti gospod dekan bi bil tedaj rad kandidiral v kranjskem okraju. Ideja, ki spričuje, da ima Koblar včasih prav pametne misli. Tu bi bil prav gotovo izvoljen. A Koblar misli, Šuštersič pa obrne. Umakniti se je moral naš «za vero» tako zaslužni tehant še bolj zaslužnemu dr. Brejcu! Potisnili so ga v mestno skupino Kranj-Škofja Loka, kjer bo padel kakor je — dolg. Nič ne de! Kranjska dekanija mu pa vendarle ostane in tudi prijatelj Skalja, ki ga je spremljal kot zvest oproda na shod klerikalnih zaupnikov. «Katolik» Skalja je pravil po mestu, da je bil «Tone» (tako imenuje kolegijalno gospoda tehanta) zelo hud, ker Šuštersič bolj ljubi Brejca nego njega. No, pa Koblar tudi ni tak, da bi dolgo časa kahal jezo. V četrtek se je pripeljal v kranjski farovš sam škof Bonaventura, «incognito» seveda in lepo zadej po ulici. Bržkone je že Koblarja «potroštal», da ne bo delal zgage. Bo pač moral ubogati. Če imate pa kaj korajže, gospod dekan, nastopite proti Brejcu. Ali pa rajše ne, ker potem bi zbegani volilci ne vedeli, kdo je za pravo «vero» ali Brejce ali Koblar!

Umrla je v sredo dopoldne po dolgem bolehanju gospa Katinka Šlamberger-jeva, roj. Preširn-ova, soproga tukajšnjega c. kr. notarja g. Antona Šlambergerja, stara

še 42 let. Blaga pokojnica je bila uzorna soproga, skrbna mati in vneto rodoljubkinja. Uživala je najsplošnejše simpatije. Včerajšnjega pogreba se je udeležila «Narodna čitalnica» z zastavo in nebroj občinstva iz meščanskih kakor uradniških krogov. Čitalniški pevski zbor je zapel pred hišo in na grobu ginljivi žalostinki. Nepozabni bodi zemljica lahka in veden spomin!

Cesarska slavnost na Triglavu se vrši dne 17., oziroma 18. t. m. Udeležniki se peljejo dne 17. t. m. zjutraj ob sedmih iz Ljubljane v Mojstrano. Ob 12. uri opoldne se napotijo iz Mojstrane k planinski, koči na Kredarici. Odtod, če le mogoče še tisti dan odhod na vrh Triglava. Dne 18. t. m. ob treh zjutraj na Kredarici maša, katero daruje c. kr. vojni kurat Ivan Ambrož. Potem se zapoje cesarska pesem.

Volitev za okrajni cestni odbor za kranjski okraj se vrši 19. t. m.

Glas iz občinstva. Pišejo nam: Vinska trgovina se kmalu prične. Zopet se bo izločilo mnogo dobrega doljenca na kranjskem kolodvoru. Mnogo let se že opaza, da bi bilo umestno za izkladanje sodov napraviti vsaj poseben prostor, kjer bi bilo izkladišče nižje in sicer z vozom enako visoko, kajti sedanje izkladišče je mnogo previsoko ter se sodovi po več sto litrov takorekoč kar iz zraka izpuščajo na vozove in imajo vinski trgovci vsled tega vsako leto mnogo škode pri vozovih in sodih. Tako je lansko leto nekemu vinskemu trgovcu izteklo na sredi ceste nad sto litrov vina. Ker je promet na kranjskem kolodvoru velik, bi bilo torej umestno, da se ta nedostatek odpravi, obenem pa delavno osebje pomnoži, da bi ne bilo treba čakati po več ur na izložbo. Ker se vsled tega godi vinskim trgovcem velika krivica, prosim se sl. c. kr. obratna direkcija v Beljaku, da odpravi te nedostatke.

Pravila mojstrske zadruga so se odobrila in dostavila. V kratkem se skliče občni zbor, da se izvoli definitivni odbor.

Pogorelo je dne 30. m. m. dopoldne ob enajstih Matiju Rozmanu iz Zgornjih Bernikov št. 46 vse poslopje. Škoda znaša 3000 kron. Zavarovan je bil za 1200 krou. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Kmetški dobrotniki. Iz Selc se nam poroča: Kmetom se nalaga skoro vsak dan večji davek. Kakor država potrebuje pokritje režij, tako si tudi naša duhovščina pripisuje večje doneske, Pri nas so bile maše poprej pri ranjkem g. Mayrju po 60 kr., sedaj pa so v domači cerkvi po 1 gld., v podružnicah pa po 1 gld. 50 kr. Tudi taksa za poroko se je menda zvišala. Ko se je pred leti ženil I. B. in v zakon nevesto iz tretjega kolena je plačal navadno takso. Sedaj se je po oženil njegov brat in je tudi vzel nevesto iz tretjega kolena, je plačal 60 gld. takse. O blaženi kmetški osrečevalji in rešitelji.

Radovljiska mestna godba priredi na korist bralnega in pevskega društva «Triglav» dne 15. avgusta ob treh popoldne na vrtu grofa Turna veliko vrtno veselico. Vstopnina h koncertu 40 vin, na vsakih deset stopnic se dobi ena povrhu. Ako bo ta dan deževalo, se veselica preloži na nedeljo dne 18. avgusta.

Na Jesenicah prirede jutri v nedeljo dijaki-abiturijente veselico v prid družbe sv. Cirila in Metoda v gostilni «na pošti». Začetek ob poldnevih zvečer.

Češki kolesarji bodo prihodnji teden napravili izlet na Slovensko. Dne 14. t. m. se bodo mudili v Kranjski gori, na Dovjem, v Mojstrani, Bledu in Vintgarja. Dne 15. avgusta: Odhod z Bleda v Bohinj, k bohinjskemu jezeru in Savici. Dne 16. avgusta: Z Bleda odrinejo z Bleda v Kranj, kjer polože vence na Prešernov grob, potem obiščejo Jezersko in češko kočjo na Grintovcu. Dne 17. avgusta: Z Jezerskega čez Kranj in Medvode v Ljubljano. V nedeljo dne 18. avgusta: Izlet v postojnsko jamo.

V Gorjah je bil dne 4. t. m. izvoljen županom g. Jakob Žumer, gg. Janez Poklukar iz Krnice, Šimen Jan iz Mevkša, Miha Čop iz Dobrave in Andrej Sodja iz Zaspega pa svetovalec.

Na Bledu prirede dne 14. t. m. — pred praznikom — ob osmih zvečer zdravski gostje, ponajveč narodni, z blejskim peskim zborom koncert na korist zdravškega doma. Po koncertu je ples. Vabijo in pričakujejo se z ozirom na ugodno priliko tudi gostje od zunaj.

Premovanje konj v Bohinju s pomočjo deželne podpore bo, kakor običajno v Bohinjski Bistrici, v ponedeljek dne 2. septembra t. l.

Volitev občinskih odborov. Dne 7. m. m. so v občini Nevlje izvolili županom Janeza Kadivca iz Dobrega polja, Jerneja Kadunca s Hriba in Janeza Grabnerja iz Nevlj pa občinskim svetovalcem.

Nova pristojbinska postava, ki je pred kratkim izšla, strogo zaukazuje, da morajo davkarje vsako pristojbino, katera ne bode plačana v tridesetih dneh po dostavljenju dotičnega plačilnega naloga, takoj in brez izjeme zemljeknjižno zavarovati (intabulirati) na dolžnikovem posestvu. Preje so se zaostale pristojbine v vsakem četrtletju po davčnem izterjalcu opominjale in nato iztrjevale z rubežnijo in prodajo premakljivega premoženja ter šele potem, ako je bila premočinska rubežen brezuspešna, so se vknjižile. Zdaj pa se morajo najpreje vknjižiti. Za vsako vknjižbo bode moral vplačati prizadeti posestnik novo pristojbino v kolekih in se mu bode tako prvotni državni dolg občutljivo povikšal. Država pa menda misli ravno na ta način dobiti novih dohodkov, ker je nekatere pristojbine v zadnjem času nekoliko znižala. Zatorej pozor, Gorenjci! Ne bodite več brezbrizni v takih slučajih in skrbite, da bodele odslej gotovo plačali vsako pristojbino v teku tridesetih dni po sprejemu plačilnega naloga, da vam ne bode država nalagala poleg vedno višjih davkov še teh nepotrebnih vknjižbenih stroškov.

V Kamniku so se vršile minuli teden občinske volitve, pri katerih je zmagala narodno-napredna stranka v I. in II. razredu. V III. razredu so s prav neznatno večino prodrli klerikalni kandidatje. Zmaga narodno-napredne stranke v prvem in drugem razredu dovolj jasno kaže, v čegavem taboru je kamniško meščanstvo. Živel Kamnik!

Na Kranjskem sploh.

Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate, figovo in sladno kavno se je otvorila. To važno narodno podjetje gospoda Ivana Jebačina, trgovca, tovarnarja in zalagatelja kavinih primesi v prid družbe sv. Cirila in Metoda je blagoslovil družbin prvomestnik, preč. gospod mons. Tomo Zupan. Gospod Ivan Jebačin je povodom blagoslovljenja svoje tovarne daroval družbi sv. Cirila in Metoda 400 kron. Izrekamo obenem domoljubno prošnjo: Slovenke in Slovenci! Rabite, zahtevajte, priporočajte vselej in povsod le te izborne izdelke domače industrije v čast in ponos slovenskemu imenu, v korist slovenskega dela in v prospeh vseslovenske šolske družbe.

Slovensko akad. fer. društvo «Sava» v Ljubljani vabi tem potem napredne gospode akademike in abiturijente ter brate Savane na svoj sestanek, ki ga priredi v torek, dne 13. avgusta t. l. v Ljubljani. Lokal: «Švicarija» (pod Tivolijem); začetek točno ob polosmih zvečer. Na razgovor pridejo jako važna vprašanja, tičoča se preosnove društva. Ker je ta sestanek v marsikterem oziru odločilen, zato je odbor preverjen, da se bodo imenovani gospodje v kar največjem številu — želeli bi pač polnoštevilno — odzvali temu vabilu, pozivlje pa brate Savane da se udeleže tega sestanka in po moči skrbe, da se posreči nameravani korak. — Do svidenja v beli Ljubljani! Z bratskim: Na zdar!

Odbor.

Križem sveta.

Od mravelj umorjen. Delavčeva žena Jelinek iz Šanca je šla s svojim pet tednov starim otrokom delat na polje. Položila je dojenčka na njivo in delala kakih petdeset korakov od njega. Otrok je že dlje časa kričal, a mati ga žalibog ni slišala. Čez četrte ure se je vrnila k otroku in zapazila s strahom, da je otrok ves poln mravelj. V nosu, v ušesih in celo v ustih je imel mravlje. Otrok je le še ječal, zvečer tistega dne pa je bil mrtev.

Vollno gibanje.

Čez dober mesec — dne 12. septembra — bodo že volili kmetje svoje poslance v deželni zbor. Med tem, ko je na Notranjskem in ponekod tudi na Dolenjskem opazati vsaj nekoliko zanimanja za deželnozborske volitve, spi gorenjski kmet spanje pravičnega izvzemši v radovljiskem okraju, za katerega je prijavil izvrševalnemu odboru narodne stranke kandidature g. J. Čop iz Most.

Kranjsko okolico bodo že pravočasno prebudili iz spanja «gospodje». Muči se itak ne. Kmet ima sedaj tudi malo časa. 12. septembra jih bodo pa pripeljali na volišče v boj «za vero».

Minulo sredo so imeli klerikalni zaupniki zborovanje v ljubljanskem katoliškem domu. Tam so se pomenili, katere kandidate bo smel voliti ubogi kmet. Na ukaz Šušteršičev skoro dve tretjini klerikalnih poslancev ne bo več kandidiralo. Bili so mu premirni. Po njegovi milosti bo še kandidiral v kranjski okolici gospod deželni glavar Oton pl. Detela. Gospod Detela se ni udeležil onega shoda. Če bi bil navzoč, bi bil morda protestiral, da bi poleg njega nastopil kot kandidat mesto kanonika Kalana tudi eden najhujših klerikalnih petelinov — dr. Brejc. Morda bi pa tudi ne bil protestiral? No, naši kmetje bodo volili oba, kakor bi tudi volili kranjskega dekana, ki se je prišel v Ljubljano ponujati za kandidata v kmetskih občinah. Ker se mu pa ni ugodilo, zapustili so Koblar in nekateri somišljeniki ostantativno shod. Druge nesreče se ni zgodilo.

Za kamniški okraj je dr. Šušteršič določil župana Mejača iz Komende, za radovljiški državnega poslanca Pogačnika, za ljubljansko okolico pa poleg Vencajza še — sebe. Tako je prav! Gliha vkup štriha. Zlindra in petjot sta tam še bolj na gorkem, kakor bi bila v kranjskem okraju. Bog je sam sebi napoprej vstvaril brado!

Iz Šenčurja se nam piše: Minuli četrtek dopoldne se je zbralo le-tu pod pretvezo nekega stanovskega zborovanja kakih 25 do 30 duhovnikov iz kranjske okolice. Razen nekaterih babur se za ta nenadni poset nihče ni brigal. Ljudstvo, videč toliko brezdelnih ljudi, je zbijalo svoje dobre in slabe dovtipe, češ: «Mlatit so prišli k župniku» ali «Opravili bodo za nas kmete sv. leto, kar sami zaradi obilega dela ne zmoremo» i. t. d. Mi pa, ki poznamo dekana Koblarja in njegovo gardo, videli smo, da tisto zborovanje velja bodočim deželnozborskim volitvam ter se bode razpravljalo največ o tem, kako bi se tedaj lopovstvo žlindrovanja najuspešneje izvršilo. Ta dan smo videli tudi predsednika krajnega šolskega sveta sumljivo prežati okrog farovža.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu juliju 1901 je vložilo 317 strank K 85.990.06, dvignilo pa 273 strank K 80.231.31, 9strankam se je izplačalo hipotečnih posojil K 7.800.—, stanje vlog iznaša K 2.589.371.78. — Stanje hipotečnih posojil K 1.695.776.13 in denarni promet K 269.787.06.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu juniju je vložilo 80 strank K 31.571.58, dvignilo 16 strank K 3.824.—, izplačalo se je posojil 9 strankam K 16.660.—. Saldo blagajnice dne 30. junija 1901 K 8074.76. Prejemki v juliju 1901 K 37.597.52. Izdatki v juliju 1901 K 39.846.25. Denarni promet K 85.518.53. Stanje hranilnih vlog K 149.896.90. Stanje posojil K 134.003.63. Saldo blagajnice 31. julija 1901 K 5826.03. Število združnikov 97.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu juliju 1901 je 107 strank vložilo 51.165.94 kron. Stanje vlog K 51.165.94. Denarni promet 94.209.68.

Šivalni stroj

še v dobrem stanju, pripraven za krojača ali čevljarja se jako po ceni proda pri

147—1

Lovrencu Rebolju
krojaški mojster v Kranju.

Tedenski sejem v Kranju dne 5. t. m.

Prignalo se je 22 glav goveje živine, — telet, 40 prašičev, — ovac, — buš. 50 kg: pšenice K 7.50, prosa K 7.—, ovsa K 7.—, rži K 6.50, ajde K 6.—, ječmena K 6.—, zgodkrompirja K 2.—.

131—3 **Več dijakov se sprejme**
na stanovanje in hrano. — Naslov pove upravnistvo «Gorenjca».

Trgovskega učenca
sprejme trgovina z železnino
146—1 **W. Killer v Kranju.**

Opravljena soba s hrano
se odda.
145
Naslov pove upravnistvo «Gorenjca».

Lepo posestvo
se iz proste roke proda. 144—1
Natančneje se izve pri I. Dolinarju na Primskovem.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena soproga, mati, hčer, sestra, svakinja, gospa

KATINKA ŠLAMBERGER
roj. Preširn

danes ob 1/2. uri dopoldne v 42. letu svoje starosti, po dolgi in mučni boleznini, previdena s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blage ranjce bode v petek, dne 9. t. m. popoldne ob 3. uri.

Maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi.

V Kranju, dne 7. avgusta 1901.

Anton Šlamberger, c. kr. notar, soprog. — Anton, Inka, Nuša, otroci. — Terezija Preširn, mati. — Vinko Preširn, c. kr. nadzemljemerec, brat. — Ana Globočnik roj. Preširn, sestra. — Janko Globočnik, c. kr. notar, svak. — Berta Preširn, svakinja. — Nečaki in nečakinje.

Zahvala.

Povodom smrti naše nepozabne soproge, matere, hčeri, sestre, svakinje, gospe

Katinke Šlamberger roj. Preširn

izreka podpisana rodbina vsem prijateljem in znancem, kateri so izkazali ob njeni smrti mnogobrojne dokaze sožalja, najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljuje častnemu meščanstvu, gg. profesorjem, uradnikom in vsem drugim, ki so spremili k večnemu počitku blago pokojnico.

Isto tako se najiskreneje zahvaljujemo vsem darovateljem vencev, sl. narodni čitalnici v Kranju, potem gg. pevcem pod vodstvom g. V. Rusa, za prelepi in ganljivi žalostinki.

V Kranju, 10. avgusta 1901.

149

Rodbina Šlambergerjeva.

Zahvala.

Podpisano gasilno društvo izreka tem potom vsem onim, kateri so ob priliki društvene 25 letnice omogočili, da je slavnost tako sijajno uspela, svojo najtoplejšo zahvalo. Zahvaljuje se za pohod p. n. članom «Zaveze kranjskih gasilnih društev», osobito njenemu načelniku bl. g. Franu Doberletu, ki je blagovoljno prevzel svečano razdelitev diplom, ter gospodoma A. C. Achtschinu in Franu Troštu. Potem gasilnim društvom iz Ljubljane, Krškega, Vič-Glince, Vrhniko, Rudolfovega, Kamnika, Kranja, Radovljice, Šmarja, Bizovika, Mengiša, Šenčurja pri Kranju, Spodnje Šiške, Jesenic, Železnikov, Domžal, Št. Vida nad Ljubljano, Bleda, Bohinjske Bistrice, Litije, Škofelce, Mošenj, Poljan, Gorenjevasi, Selc, Žirov, Mojstrane in Stare Loke; poslednjemu tudi še posebno za prijazno udeležbo na predvečer pri bakljadi, slavni kranjski godbi za dobrohotno sodelovanje pri slavnosti ter domačim društvom: «Čitalnici», «Bralnemu društvu» in «Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov». Najprisrčnejšo zahvalo izreka društvo tudi škofjeloškemu županu, blagorodnemu gospodu Lovru Sušniku za prelep sprejem in pozdrav gasilcem, prečastitemu mestnemu župniku g. F. Zavodniku za daritev sv. maše, p. n. mestnim odbornikom, osobito gospodu lekarnarju E. Burdychu, nadalje onim p. n. gospicam, katere so s krasnimi šopki obdarovale člane zastopanih društev, ter p. n. meščanom, ki so izobesili zastave, da je bilo mesto v resnici v praznični obleki. Slednjič vsem vnanjim kakor domačim prijateljem društva za njih udeležbo. Na pomoč!

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki
dne 6. avgusta 1901.

142

Ivan Debelak, načelnik

J. N. Xoceli, blagajnik

Friderik Kramer, tajnik.

3 Bogom!

kličem pri odhodu v Ljubljano vsem znancem in prijateljem, od katerih se nisem mogel osebno posloviti.

143

V Kranju, dne 7. avgusta 1901.

Gustav Poláček

nadkomisar v. p.

Henr. Francka sinovi

Zagreb; Hrvaško.

Velecenjena gospa!

V uljudnem odgovoru Vašega cenjenega vprašanja, zahvalimo se Vam za zanimanje katero imate za naše izdelke, to je za pravi „Franck'ov“ pridatek za kavo in veseli nas Vaše hvalevredno priznanje te fine in izdatne vrste ter si ob jednom usojamo Vam uljudno naznaniti da na čislane zasebne osebe naše izdelke neposredno ne razpošiljamo, — in vrhu tega se pošiljatev po pošti zelo podraži. —

Vsi gospodi trgovci, osobito vse špecijske prodajalnice v Vaši okolici imajo vedno svežo zalogo naših pravih izdelkov katere tudi po mogoče nizki ceni prodajajo;

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trgovcu na glavnem trgu.

Dve mesečni sobi

se oddasti s 1. ali 15. septembrom t. l.

Kje? pove uredništvo «Gorenjca».

142—2

Sposojen dežnik

naj se odda v gostilno g. P. Mayrja.

136—2

Otvoritev gostilne.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril gostilno «pri Jelenu» v Kranju.

Točil bodem pristna rdeča in bela dolenjska vina po zelo nizkih cenah ter postregel vedno s toplimi in mrzlimi jedili. Na razpolago so za voznike tudi prostorni hlevi in veliko dvorišče. Za popotnike snažna in cena prenočišča.

V Kranju, 1. avgusta 1901.

140—2

Ivan Raznožnik, gostilničar.

prosimo Vas tedaj naruljudneje da smatrate to za Vam narugodneje ker Vam je prilika dana da se še v nadalje pri istih poslužujete. —

Za družino se pač bolj pripravnega in varčnega ne najde kakor 1/2 Ko. zabojček pravega „Franck'ovega“ pridatka za kavo, kojega okus in vonjavij tembolj ostane, temvečja da je množina in tembolj stisnena je masa.

Priporočamo Vam, častita gospa, naše izdelke nartopleje in Vas pozdravljamo

z odličnim spoštovanjem

Henrik Francka sinovi
Lince. Zagreb.

Slavnim šolskim vodstvom na Gorenjskem!

Pri naročevanju **šolskih tiskovin** naj se blagovolijo slavna šolska vodstva obračati na

tiskarno v Kranju.

Se udano priporoča z odličnim spoštovanjem
Jv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

FRAN ZEMAN

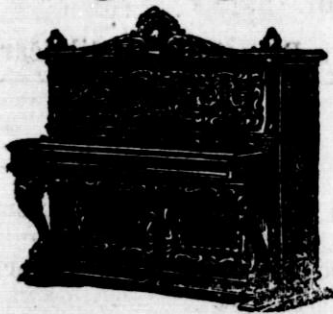
Ljubljana 108-9

Poljanska cesta nasproti sv. Petra mostu.

Tvorniška zaloga najnovjših poljedelskih strojev,

in sicer: nove vrste gepeljev, ki se pritrdijo k stropu. Postavijo se lahko zraven poda, ali pod njim (v šupi), ker zadostuje samo 5 metrov prostora in jih ena sama žival lahko goni; tudi se da vsak lesen gepelj na ta način trpežno preurediti; ročne mlatilnice ali za gepelje z mesingastimi tečaji ali na kroglice, slamo-reznice s posebno močnimi kolesi in jako napetimi noži, mline za čiščenje žita najnovjše iznajdbe, tudi vsake vrste posamezne dele za stroje, kline, jermena i. t. d. — Sesalke za vodo in gnojnico, cinkaste cevi za trombe in vodovode, katere sploh ne rjavé in tudi vodi ne dajo neprijetnega okusa, kakor druge vrste cevi.

Alojzij Kraczmér

Prva in največja tvrdka za prodajo in izposojevanje glasovirjev.

Ljubljana
sv. Petra cesta št. 20.

Velika zaloga kratkih klavirjev in pianinov največje popolnosti tako glede na glas, konstrukcijo kakor na trajnost v jako okusni opremi vseh slogov. 115-7

Špecialiteta: pianini z moderatorjem.

Vedna zaloga preigranih klavirjev po najnižjih cenah. — Zavod za uglaševanje in popraviljanje klavirjev vseh vrst. — Najnižje cene za izposojevanje.

Na deželo se tudi izposojuje.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka
katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2,589.371 kron 78 vinarjev. — Stanje hipotečnih posojil 1,695.776 kron 13 vinarjev. 4-17

Otroški vozički in
košarice

se dobe po najnižji ceni pri

Albinu Rantu
v Kranju.

42-12

Najcenejši in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-reznic, mlatilnic, čistilnic, jeklenih plugov in sploh vse potrebščine za poljedelstvo. 69-18

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo, traverze, železniške šine, kuhinjska oprava, razno orodje za rokodelce i. t. d.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
registrirana zadruga z nemnjeno zvezo
pisarna na kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2 %
od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretiralo. 139-2

Kdor kupuje sukneno blago
ogleda naj si novo urejeno sukneno skladišče tvrdke

R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice števil. 5
kjer se lahko prepriča o cenah brez primere.

Glavno skladišče

Loškega ševijota (sukna)

katero blago je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah. 64-17

Sukneni ostanki

različnih vrst za polovico cene. — Gospodje krojači dobijo na zahtevanje vzorčne knjige.

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

iz pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-spatt) kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

112—8

I. WOHLGEMUTH

v Kranju, glavni trg št. 118.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109—9

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

POZOR!

Kdor hoče imeti dobro blago strugarskega izdelka, 97—13 kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, pod trančo št. 1

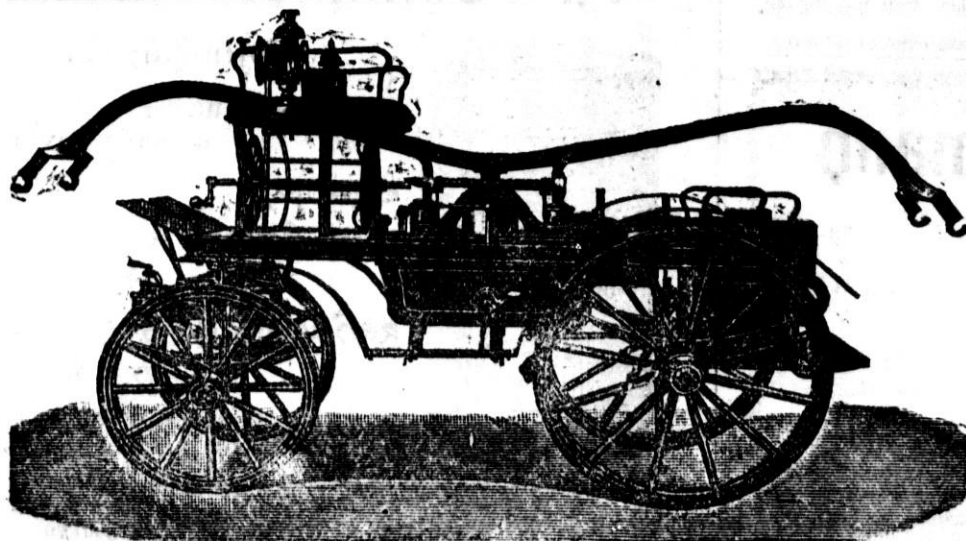

priporoča
svojo veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih dalnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila točno in ceno. 67—20

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kakovostih. — Strelododne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišč in kopalnih naprav od preproste do najlincejše izvršbe proti jamstvu primernega, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 114—9

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Dreise

73—17

v Ljubljani.

Večkrat premiano!

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilna mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d. 85—16

Špecijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 83—16

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschlager, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl. 80—17 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana domača sredstva:

Dunajske želodčne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica 20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K.

Tinktura zoper kurja očesa in flašter zoper kurja očesa in trdo kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 steklenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

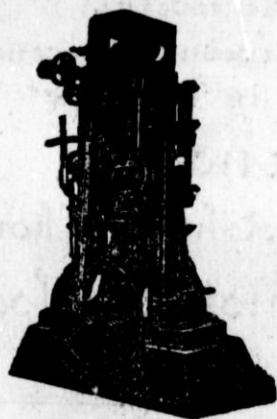
Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri, 1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.

Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu 6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

G. Tönnies

Ljubljana 66—19

tovarna za stroje, železo in kovinolivnica

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ameriške turbine, bencin-motore in parostroje.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa in posteljno opravo, zaloga pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zrcal, podob, otroških vozičkov, naslonjačev, počivalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno opravo 54—21

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastoj in poštine prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Adolf Hauptmann

tovarna 53—21

oljnatih barv, firnežev, lakov in kileja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštine prosto.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo,

Najboljše najcenejše in najhitrejše kosilo in večerjo

napravi vsaka gospodinja iz «Nirskih testenin» kakor so: nudelni, rezanci, makaroni i. t. d., katere so pa le zanesljivo prave v škatljah po 1/2 kg z napisom:

«Prva kranjska tovarna testenin

Žnideršič & Valenčič, Nirska Bistrica».

Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Ne pustite se varati, da so morda druge enako dobre kot naše. 133—3

Cenike trgovcem zastoj in franko.

Ferd. Sekovanič

BLED (Gorenjsko). 79—17

Trgovina s špecerijskim in galanterijskim blagom, z vinom in likerji, delikatesami in prekajenim mesom. — Najboljša praška in kranjska domača plečeta, gorenjsko sirovo maslo. — Zaloga najboljše emajlirane kuhinjske posode, porcelana in stekla. — Norimberška in lesena roba, srajce, ženske in moške nogavice, ovratnike, manšete, čevlje za gospode, dame in otroke. — Kneippove sandale, kopalne čepice in vse potrebščine za hribolazce.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina domača tovarna

cikorije, figove kave, kanditov, kandiranega sadja in konseru

priporoča priznано dobre in cene svoje izdelke. 68—19

